

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs: 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffend het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

EEN BELANGRIJK BOEK

Korneel BERGÉ : Bureelhoofd der Registratie en Domeinen

Leerboek der Registratierechten - 1934 — 1ste aflevering

(uitgegeven bij den auteur, Moonstraat, 46, Antwerpen).

Er gaat bijna geen week voorbij of onze Vlaamsche juridische litteratuur wordt met een belangrijke aanwinst verrijkt ! Het is een hartverkwikkend verschijnsel ten allen kante, op het gebied der rechtswetenschap, dezen onstuimigen drang van het Vlaamsch cultureel leven vast te stellen. Het boek dat we hier wenschen aan te kondigen verdient meer dan een gewone vermelding in onze « bibliographie ». Het is een grootsch opgezet werk, dat alle juristen interesseert, dat van evengroot belang is voor de theorie als voor de practijk en dat, wanneer het eenmaal volledig zal zijn, ongetwijfeld geroepen is om een van de grondleggende studiewerken te blijven van ons fiscaal recht.

De wetenschap der registratie is een van de leervakken die door onze studenten het meest geducht worden ; het is ook een stof die — laat ons het bekennen — door de meesten onzer juristen maar al te weinig gekend is, hoe groot de materiele belangen ook mogen zijn die in de laatste jaren aan de toepassing der registratie verbonden zijn.

De beoefening van dit vak is nochtans een van de uitstekendste juridische oefeningen en men heeft het zeer terecht een allerbeste gymnastiek des gestes genoemd, waardoor de scherpzinnigheid van den jurist in hooge mate geslepen en verfynd wordt. De Registratie is geworden van een eenvoudige belastingwet tot een uitgebreide tak der rechtswetenschap die zijn vertwijgingen heeft uitgebreid over heel het domein van het juridisch leven.

Om deze stof te beheerschen, is een betrouwbare gids vereischt die met zekere hand en vooral met helder licht U rondleidt. Ook in de Fransche taal beschikken wij niet over talrijke werken die aan deze vereischten voldoen. Het beste in dien zin is stellig het uiterst klare leerboek van den Luiker professor Galopin, dat nadien volledig aangevuld en belangrijk uitgebreid werd door zijn opvolger Gothot.

Het boek van den heer Bergé, waarvan thans het eerste gedeelte verschenen is, mag onder alle opzichten uitstekend genoemd worden. De uitgebreide leerstof is op eenvoudige en praktische wijze ingedeeld ; de principen zijn klaar en bevattelijk uiteengezet en de toepassingen ervan zijn telkens gestaafd met aanhalingen uit de rechtsleer, de rechtspraak, of uit de administratieve onderrichtingen. Het aantal gegevens dat in dit leerboek voorkomt is ontzaglijk. Doch overal voelt men de kundige leidende hand van den auteur, die u veilig van het eenvoudige naar het meer ingewikkelde brengt. Telkens de omstandigheden zulks vereischen wordt de abstracte regel met een allerduidelijkst voorbeeld geïllustreerd.

Voor de studenten in de rechten is dit boek een onschatbare aanwinst. Het is volstrekt onontbeerlijk voor een cursus van fiscaal recht en het zal ook stellig aan de leeraars, die dit vak doceeren, zeer groote diensten bewijzen. Zulks zal des te meer het geval zijn daar de rechtsterminologie in dit werk

buitengewoon goed verzorgd is. Voor de soms lastig te vertalen Fransche technische woorden heeft schrijver steeds een oplossing gevonden die van uit taalkundig opzicht ten volle voldoening schenkt.

In de eerste aflevering die thans verschenen is worden de algemeene beginselen betreffende de registratierechten behandeld; de grondregels betreffende de eischbaarheid; de wettelijke inrichting van de heffing der registratierechten; de middelen door de wet ingesteld om de betaling der rechten te verzekeren; de personen die de registratierechten en boeten verschuldigd zijn; de rechtsgedingen, vervolgelingen en teruggave van rechten en boeten.

Op deze eerste aflevering zullen er nog drie andere volgen die binnen korten tijd zullen verschijnen. Deze volgende afleveringen zullen gewijd zijn aan de studie van het fiscaal regiem der onderscheidene akten en overgangen; verdeeling; maatschappij-akten; verkoop van roerende en onroerende goederen, schepen en handelszaken; schuldvorderingen op termijn; schenkingen; ver-

huringen; enz. Elk van deze akten en overgangen zal in een afzonderlijk hoofdstuk worden behandeld.

Het eerste reeds verschenen boek is er ons een waarborg voor dat ook de vervolgen even degelijk zullen zijn als het eerste gedeelte en wij mogen dan gerust bevestigen dat het «Leerboek der registratierechten» van den Heer Bergé één van de blijvende studieboeken zal worden op het gebied dezer lastige en moeilijke wetenschap.

Het boek biedt ons daarbij het zeer groot voordeel dat het op de hoogte is van de allerlaatste wetgeving en rechtspraak alsook van de jongste administratieve beslissingen. Het is daarbij uitgegeven in schitterende voorwaarden, op prachtig papier en met mooie, aangename drukletter.

Elk Vlaamsch jurist die met dit uitstekend werk kennis maakt, zal zonder twijfel den schrijver gelukwensen voor zijn prachtige prestatie. Wij kunnen dan ook niet genoeg ieder aanraden zich dit onmisbaar en uitstekend Vlaamsch wetenschappelijk werk aan te schaffen. *R. Victor.*

WET OP DE ARBEIDSONGEVALLEN

Vraag van het derde in kapitaal. Barema D.

Inzake arbeidsongevallen, wanneer aan de rechthebbers het derde in kapitaal der vergoedingen wordt toegekend, moet dan aan deze rechthebbers het derde deel der som, berekend volgens het Barema D worden toegezegd of hebben zij slechts recht op 96 % van deze som?

Artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 12 November 1929 bepaalt: «De hoofdsommen, tot vestiging van renten, de wetenschappelijke réserves, die met bedoelde renten overeenstemmen, alsmede de aan de getroffen en of rechtverkrijgenden betaalbare hoofdsommen dienen, wat de ongevallen betreft op 1 Januari 1930 of nadien overkomen, overeenkomstig het barème D, bij dit besluit onder n° 2 gevoegd en dat de vorige barèmes A, B en C aanvult, berekend.

Met het oog op de toepassing van dit artikel is er een meningsverschil aan te stippen:

Een eerste zienswijze verklaart dit Koninklijk Besluit van 12 November 1929 ontbloeit van alle gezag en rechtskracht in zoover de aanwending van het Barema D wordt opgelegd tot berekening van de rente in kapitaal uit te keeren.

Deze opvatting wordt behandeld in het «Journal des Juges de Paix», 1932, blz. 71 en een vonnis-

beschikking in dezen zin werd in het «Bulletin des Assurances» 1933, blz. 550 weergegeven.

Deze beschikking komt hoofdzakelijk hierop neer, dat, bij uitkeering van een derde in kapitaal, de hoofdsom verkregen bij toepassing van het Barema D, met 4 % moet verminderd worden.

Onder meer wordt in dezelfde gezegd dat het Barema D een verzwaring van 4 % inhoudt; deze om de beheeringskosten te dekken van de instelling welke de rente zal toedienen.

Na uitkeering van het derde in kapitaal vervallen echter deze onkosten van beheer voor het betaalde deel.

Teneinde dus het derde in kapitaal juist te berekenen moet men de bekomen som tot 96 % terugbrengen.

Anderzijds hielden gerechtelijke beslissingen een verschillende meening in en verklaarden zij dat bij uitkeering van het derde in kapitaal, dit laatste moet worden uitbetaald in een verhouding van 100 %, dus dat de belasting met 4 % erin moet verval blijven. (Zie Vrederegerecht Schaarbeek: 24 Mei 1932; Vrederegerecht Anderlecht: 5 Mei 1932, beide in het «Bulletin des Assurances» 2° trimester 1933).

Deze uitspraken stellen als grondslag dat de wet

op de arbeidsongevallen — welke van openbare orde is — een forfaitaire vergoeding heeft vastgesteld ; diengevolge is er geen afwijking mogelijk, zelfs dan niet wanneer deze vergoeding niet geheel met de logische orde en billijkheid schijnt overeen te stemmen.

Wij stellen ons ten doel zoo goed mogelijk aan te toonen dat het wel deze laatste opvatting is welke onze voorkeur dient weg te dragen, om reden van de beginselen haar tengronde, ook en vooral omdat zij de meest logische, de meest billijke is en best overeenstemt met den geest der wet op de arbeidsongevallen.

Tot verdediging onzer stelling, gaan we van het standpunt uit, dat de wet aan den arbeider, bij werkongeval, een vergoeding toezegt na het tijdverloop der herziening of onmiddellijk uit te keeren aan de rechtverkrijgenden bij ongeval met doodelijken afloop, en, dat deze vergoeding bestaat in het toekennen van een levensrente.

De wederzijdsche verplichting van den werkgever ligt dus in het verschaffen dezer rente.

De werkgever zou dus aan zijne verbintenis tekortkomen moest hij alleenlijk een kapitaal aan den rechthebbende uitbetalen.

Inderdaad, het verschaffen eener rente stelt voor den werkgever eene zwaardere verplichting dan de uitkeering van een kapitaal.

Immers, de uitkeering van een kapitaal behelst slechts een enkele prestatie : eenmaal de betaling uitgevoerd, vervallen alle verplichtingen van den werkgever ; — terwijl het verschaffen eener rente eene verplichting daarstelt welke wezenlijk van voortdurenden aard is, welke meerdere op tijdstip wederkeerende prestaties omvat en dit vooral inzake vergoedingen voor arbeidsongeval waar het een levenslange rente geldt, betaalbaar in 4 termijnuitkeeringen per jaar.

Teneinde dus de waarde dezer rente vast te stellen behoeft er bij het kapitaal eene som gevoegd welke de beheeringskosten voorstelt. Het is zeker dat bij elke betalingsbewerking de werkgever voor onkosten van boekhouding, van uitkeering en in te winnen inlichtingen komt te staan.

Het geheel dezer onkosten van beheer maakt tenslotte het meer bezwarende deel uit verbonden aan het verschaffen eener rente, bij vergelijking met de uitbetaling van een kapitaal.

In het paragraaf 26 der bij het Koninklijk Besluit van 29 Augustus 1904 gevoegde uitleggende nota, drukt de Minister van Handel en Nijverheid, wanneer hij de voorbereiding van het Barema tot berekening der rente bespreekt, zich als volgt uit :

« De opstelling van elk rente-tarief veronderstelt de bekendheid met 3 elementen, te weten :

1°) De sterftewet toepasselijk op de titularissen der rente ;

2°) De hoogte van den intrest welke naar alle waarschijnlijkheid de plaatsingen zullen opbrengen, — tenslotte,

3°) Het vermoedelijk bedrag der beheeringskosten noodzakelijk tot het verschaffen der rente, dewelke vastgelegd worden in eene verhooging (chargement) der som tot het verkrijgen dezer rente gestort.»

Wanneer het in de macht ligt van den werkgever zelf deze rente rechtstreeks uit te keeren zal hij persoonlijk deze kosten van beheer te dragen hebben.

Zoodra hij zich echter wendt tot een rente-instelling en deze met de bediening der rente gelast, zal hij aan deze instelling de lasten moeten vergoeden welke zij op zich neemt.

Het Barema D omvat een belasting van 4 %, waarop de beheeringskosten worden geschat.

Veronderstellen wij nu dat de arbeider of zijn rechtverkrijger het derde in kapitaal bekomt : ingevolge wordt de oorspronkelijke verplichting van den werkgever geringer : hij zal de beheeringskosten overeenstemmend met dit deel in kapitaal niet meer te dragen hebben.

Het is dus de aanvraag van het derde in kapitaal door den arbeider of zijn rechtverkrijger gedaan welke aan den werkgever deze ontlasting bezorgt.

Maar, indien het logisch en billijk is dat de werkgever een verzwaring van 4 % betale aan de instelling welke al de lasten van het rentebeheer op zich neemt, dan is het ook maar logisch en billijk dat de werkgever deze 4 % uitkeere aan den arbeider welke hem van deze belasting vrijmaakt.

Al dadelijk blijkt hieruit dat de werkgever, wanneer hij het derde in kapitaal, berekend volgens het Barema D uitkeert, geen onverschuldigde betaling uitvoert.

Zodoende betaalt hij tenslotte de waarde van zijne oorspronkelijke verbintenis ; het uitkeeren dezer 4 % heeft als oorzaak de ontlasting van beheeringskosten hem door den arbeider bezorgd.

Moesten wij het tegengestelde aannemen dan zouden wij komen tot de onlogische gevolgtrekking dat, ingevolge het toekennen van het derde in kapitaal aan den arbeider, de werkgever er het grootste belang bij zoude halen : immers zijne verbintenis zoude herleid zijn tot 96 % van haar oorspronkelijke inhoud — of tot 96 % van hetgeen hem het vestigen der rente zou kosten, als wanneer de bevoegdheid om het derde in kapitaal te vorderen meerendeels uitsluitend aan den rechthebbende wordt toegekend en dat men tot het verleenen dezer begunstiging uitsluitend de belangen van den rechthebbende op het oog dient te houden.

Stellen wij nu deze aangelegenheid in het licht van enkele juridiese beginselen.

Wanneer aan den rechthebbende het derde in kapitaal, berekend volgens het Barema D, wordt uitgekeerd, bekomt hij dan een grootere waarde dan de waarde zijner rente?

Uit hetgeen voorafgaat kunnen wij al dadelijk afleiden dat het deel waarin de beheeringskosten der rente vervat liggen integreel samenhangt met de waarde der rente; — diensgevolge, wanneer men aan den rechthebbende de 4 %, door het Barema D voorzien, toekent, komt hij slechts in het bezit van hetgeen deel uitmaakt van de waarde zijner rente.

Gaan we echter verder en onderzoeken wij of deze stelling wel overeenkomt met de schikkingen der wet op de arbeidsongevallen.

Te dien einde is het nuttig de historische ontwikkeling der verschillende Baremas door de Uitvoerende Macht vastgesteld, bondig te schetsen. Een eerste Koninklijk Besluit werd uitgevaardigd op 29 Augustus 1904 en regelde de bepalingen der Wet van 24 December 1903.

Toen tertijsde kwam slechts een enkel Barema tot stand hetwelk de waarde der rente vaststelde, zoo- wel voorwat betreft de aanvraag van het derde in kapitaal als voor de berekening van de kapitalen, noodig tot het samenstellen dezer rente. Dit Barema voorzag insgelijks een belasting van 3 %.

In de menigvuldige rechterlijke uitspraken van dit tijdperk, welke het derde in kapitaal toekennen, is er bij mijnen wete, geen enkele die beschikt heeft dat men slechts 97 % van de som door het Barema vastgesteld mocht toekennen.

Deze toestand bleef ongewijzigd tot het jaar 1920, wanneer bij Koninklijk Besluit van 7 December 1920 twee nieuwe Baremas werden ingesteld. Deze onder naam van Barema B en Barema C.

Het vroegere Barema werd derhalve Barema A genoemd en bleef van toepassing voor de berekening der renten waarvan de vestiging eischbaar geworden was vóór het van kracht worden van het K. B. van 7 December 1920. Het Barema B bevatte een belasting van 5 % en diende tot berekening der kapitalen noodzakelijk tot het stellen der rente. Het Barema C hield geen enkele verzwaring in en diende tot de berekening der rentewaarde noodig om het derde in kapitaal te bepalen.

Door K. B. van 12 November 1929 werd een laatste Barema ingesteld, ditzelfde thans invoege en met name D.

Een enkel en eenzelfde Barema, waarin eene belasting van 4 %, moet heden ten dage dus dienen voor de beide bewerkingen.

Het is niet zonder belang even de aandacht te trekken op de ministerieele onderrichtingen welke

de instelling van dit nieuwe Barema vergezelden: « Het Barema D, hetwelk het 2de Bijvoegsel van het K. B. van 12 November 1929 uitmaakt, wordt toepasbaar in vervanging der vorige baremas A, B, C, 't zij in geval van doodelijk ongeluk, 't zij bij ongeval dat een geheele of gedeeltelijke onbekwaamheid voor gevolg heeft. Geldt het een doodelijk ongeval dan zal de berekening van de kapitalen, welke de rente samenstellen, die aan de rechthebbenden, welke zij ook zijn mogen, moet uitbetaald worden, volgens dezelfde regelen geschieden als deze voorzien voor de onbekwaamheid.

Hetzelfde geldt tot berekening der kapitalen aan de slachtoffers of hunne rechtverkrijgenden uit te betalen.

Men moet in acht nemen — luidens deze onderrichtingen, dat voortaan, bij gebeurlijke uitbetaling van een kapitaal geen enkele vermindering op de waarde der rente mag worden bewerkstelligd.»

Deze laatste bemerking der onderrichtingen slaat vooral terug op het vroeger Barema C.

De ministerieele verklaring beoogt dat de betaling van het derde in kapitaal, berekend volgens dit Barema C, hoofdzakelijk een betaling op grond van een in waarde verminderde rente daarstelt.

Echter kan de rechthebbende, volgens de bewoordingen van art. 5 der Samengevoegde Wetten van 28 September 1931, slechts de uitbetaling van het derde der rentewaarde in kapitaal vorderen.

Neemt men dus het Barema C tot grondslag der berekening, daardoor zelve zal men aan den rechthebbende een mindere waarde, dan deze waarop hij recht heeft, uitkeeren.

Veeleer dus schijnt het Barema C onwettig en tegenstrijdig met de wettelijke bepalingen te zijn geweest.

Daarom heeft de Uitvoerende Macht door het instellen van het nieuwe Barema D een einde aan dezen toestand gesteld.

De instelling van een en hetzelfde Barema voor de beide bewerkingen: betaling van het derde in kapitaal — en berekening van het kapitaal waaruit de rente is samengesteld — is overigens geheel overeen te brengen met de wettelijke verordeningen.

Nemen wij den tekst der artikelen 2, 4, 5 en 12 der Samengeoördende Wetten van 28 September 1931 op de Arbeidsongevallen.

Artikels 2 en 4 bepalen welke de personen zijn die van een levensrente kunnen genieten.

Artikel 5 slaat terug op de betaling van het derde in kapitaal der rentewaarde. Ditzelfde artikel, in fine, bepaalt: « De waarde van de lijfrente wordt berekend naar een bij koninklijk besluit goedgekeurd tarief, dat vooraf, tot advies, aan de commissie voor arbeidsongevallen wordt voorgelegd.» Artikel 12 bepaalt verder: « Het hoofd der onder-

neming is ertoe gehouden het kapitaal der rente, overeenkomstig het in artikel 5 bedoeld tarief, te vestigen hetzij bij de Algemeene Spaar en Lijfrentkas, hetzij bij een andere voor de uitkeering der renten gemachtigde instelling.»

Wij leggen vooral nadruk op de woorden : « overeenkomstig het in artikel 5 bedoeld tarief ». Aldus voorziet de wet voor beide bewerkingen slechts één enkel en éénzelfde tarief, — en de bewoordingen van beide artikelen nader tezamenbrengend mogen wij besluiten dat de Wetgever uitdrukkelijk gewild heeft dat het in kapitaal te betalen derde gelijk weze aan het derde van hetgeen de werkgever moet uitkeeren om de rente te bedienen.

Dit is enkel logisch, daar de rente voor den werknemer dezelfde, en niet een mindere waarde moet hebben dan voor den werkgever.

Tot besluit mogen wij verklaren dat het vaststellen van een en hetzelfde Barema voor beide bewerkingen volkomen logisch en billijk blijkt, overigens in overeenstemming is met de wet, en dat dientengevolge, wanneer aan den rechthebbende het derde in kapitaal wordt uitgekeerd, deze rente in verhouding van 100 % van de waarde voorzien door het Barema D, moet worden vergoed.

Jules BYVOET, Advocaat.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP BRUSSEL

9e Kamer. — 4 Juli 1934.

Voorzitter : M. Convent.
Raadsheeren : MM. Simon en Lacroix.
Openbaar Ministerie : M. Leperre.
Pleiters : Mters Oliviers, Tant en Bosmans.

AANSPRAKELIJKHEID. — RECHTSTREEKSCHEN DAGVAARDING DOOR EEN VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ VAN DEN PERSOON DIE OORZAAK IS VAN HET ONGEVAL. — NIET ONTVANKELIJKHEID.

Een verzekeringsmaatschappij die de slachtoffers van een autobusongeluk heeft schadeloos gesteld, is niet gerechtigd den persoon die de oorzaak is van het ongeval, rechtstreeks voor de boetstrafelijke rechtbank te dagvaarden.

Alleen diegene die door een misdrijf benadeeld is geworden, is gerechtigd zijne vordering tot schadevergoeding terzelfdertijd en voor dezelfde rechtbank te brengen als de publieke vordering.

De verzekeringsmaatschappij nu is niet benadeeld geworden door het misdrijf van den persoon die de oorzaak is van het ongeval. Haar schade spruit uitsluitend voort uit de kansovereenkomst die ze gesloten heeft met haar verzekerde.

De rechtstreeksche dagvaardiging der verzekeringsmaatschappij op grond van art. 1382 tegen den persoon die oorzaak is van het ongeval, is dus onontvankelijk.

N. M. La Royale Belge t/Geudens en
N. M. Buurtspoorwegen.

Overwegende dat de beroepen ten gepasten tijde en in den wettelijken vorm ingesteld werden ;

Overwegende dat te Schilde, op 6 Januari 1932 een autobus toebehoorende aan de Maatschappij in gezamenlijken naam Bynens en Cie, welke tegen de ongevallen verzekerd wordt door verweerster in

beroep, een boom heeft aangereden met het gevolg dat verscheidene personen, die in het voertuig gezeten waren, gewond werden ;

Dat verweerster in beroep aan de slachtoffers van bewust ongeval schadevergoedingen heeft betaald bellopend samen fr. 8.673 ;

Dat zij beweert dat het ongeval en de schade haar berokkend door de betaling van de hierboven gemelde vergoedingen te wijten zijn aan het gebrek aan vooruitzicht of voorzorg waaraan de rechtstreeks gedagvaarde Geudens Franciscus schuld heeft.

Overwegende dat alleen diegene welke door een misdrijf benadeeld is geworden zijn vordering tot herstelling kan brengen terzelfdertijd en voor dezelfde rechters als de publieke vordering ;

Overwegende dat de N. V. « La Royale Belge » benadeeld is geworden niet door het ten laste van Geudens gelegde wanbedrijf doch wel door de kansovereenkomst welke zij aangegaan heeft met de maatschappij « Bynens et Co »

Dat immers de verzekeraar een bijzonder gevaar op zich neemt, dat hij voorziet en ramen kan en dat hij aanvaardt (nota van Ripert D. F. 1928-2-44) en dat die aanvaarding de bron is van zijn winsten ;

Dat hieruit wordt afgeleid dat indien het gevaar een werkelijkheid wordt, zelfs ten gevolge van een misdrijf, gepleegd door een derde, de verzekeringsovereenkomst de werkende oorzaak is van de schade geleden door den verzekeraar terwijl de schuld van een derde slechts een der menigvuldige vormen is welke het toeval had kunnen nemen om het verzekerd gevaar tot werkelijkheid te maken, terwijl dat er geen oorzakelijk verband bestaat tusschen het nadeel waarvan de vergoeding wordt vervolgd en het misdrijf ten laste van Geudens gelegd ;

Overwegende dat verweerster in beroep de beschikking van art. 22 der wet van 11 Juni 1874 niet kan inroepen, daar de wetbepaling niet toepasselijk is op den verzekeraar van personen (Hénard : Théorie et Pratique des Assurances terrestres n° 33, répertoire pratique du droit belge, v° assurances terrestres n° 20.)

Dat geen enkel der aan het Hof overgelegde bescheiden doet blijken dat de Royale Belge op het oogmerk dat zij de vergoedingen heeft betaald zich uitdrukkelijk in de plaats van de slachtoffers heeft doen stellen (art. 1250 van het burgerlijk wetboek.)

Dat wegens de betaling van een vergoeding aan de slachtoffers de vennootschap Bynens et Co tegen Geudens geen verhaal heeft op grond van art. 1382 en volgende, van het strafwetboek ;

Dat het dientengevolge van belang ontbloeit is dat de N.V. La Royal Belge bedongen heeft dat zij in de plaats gesteld is in de rechten en de rechtsvorderingen die aan den verzekerd kunnen toebehooren tegen andere verantwoordelijke personen voor de ongevallen.

Overwegende dat weliswaar de strafrechter bevoegd is om kennis te nemen van den eisch van de Burgerlijke partij die de uitkeering vervolgt van een verrijking zonder oorzaak die aan betichte werd verschafft door het toewijzen van een hulp aan het slachtoffer hoofdens de schade door het ongeval berokkend ;

dat evenwel de N. V. La Royale Belge, niet de vordering de in rem verso tegen betichte heeft ingesteld maar wel een vordering welke uitsluitend gestaafd is op art. 1382 van het burgerlijk wetboek en op de omstandigheid dat het feit der te lastlegging haar «verplicht» had een som van Fr. 8.673 aan de slachtoffers te betalen, vordering welke voor de hierboven aangehaalde redenen niet ontvankelijk is (zie verbreking 8 April 1928 Pas. 1929, I. 151).

Om deze redenen,

Het Hof,

Ontvangt de beroepen

Doet het vonnis waarvan beroep te niet.

Verklaart de rechtstreekse dagvaarding van de N. V. La Royale Belge tegen Geudens en de N. M. der Buurtspoorwegen niet ontvankelijk.

Verwijst «La Royale Belge» in de kosten van beide aanleggen, deze gemaakt door de openbare partij beloopende in het geheel 88,59 fr.

BURGERLIJKE RECHTBANK TURNHOUT

1 Februari 1934.

Pleiters : Mters Smolderen en Boone.

ARBEIDSONGEVAL. — ART. 6, al. 3, DER SAMENGEORDENDE WETTEN. — STEENBAKKERIJ. — DUUR DER BEDRIJFVIGHEID 280 DAGEN.

Voor de berekening van het basisloon van het slachtoffer van een werkongeval dat in dienst was van eene steenbakkerij, dient de gewone duur van de bedrijvigheid van dergelijke onderneming vastgesteld te worden op 280 dagen.

Cnaepkens t/L'Abeille

Herzien het tusschenvonnis widersprakenlijk in zake geveld door deze rechtbank in dato 18 Mei 1933.

Gelet op het deskundig verslag ter zake geboekt te Antwerpen (Best. en O. H. Akten) den 16 Novem-

ber 1933, deel 128 blad 16, vak 7, twee bladen geen verzending, aan het recht van vijftien frank door den ontvanger (geteekend : onleesbaar) ;

Aangezien beroeper vraagt dat de graad van werkonbekwaamheid op honderd ten honderd zou worden vastgesteld ;

Aangezien de eerste rechter, na het deskundig onderzoek van den heer Van Bogaert, den graad der werkonbekwaamheid op dertig ten honderd had vastgesteld ;

Aangezien de rechtbank bij zijn tusschenvonnis van 18 Mei 1933, in achtnemende dat het stelsel, waaraan beroeper lijdt, dezes zenuwstelsel heeft aangetast, een collegie van drie deskundigen waarvan twee specialisten, heeft aangesteld ;

Aangezien deze drie deskundigen het eens zijn om, in dit uiterst kiesch wetenschappelijk geval, den graad der werkonbekwaamheid op zestig ten honderd vast te stellen ;

Aangezien in deze omstandigheid er geen reden bestaat om den graad der werkonbekwaamheid op honderd ten honderd vast te stellen ;

Aangezien beroeper de vergoeding vraagt van bepaalde onkosten ;

Overwegende dat naar luid van artikel 3 der wet op de arbeidsongevallen de werkgever gehouden is de kosten van herberging, welke het gevolg zijn van het ongeval, te betalen ;

Aangezien er uit dien hoofde eene som van drie honderd drie en veertig frank twintig centiemen, dient toegekend te worden ;

Tusschenkomend beroep :

Aangezien beroepene bij tusschenkomend beroep vraagt het basisloon op dertien duizend vier honderd acht en zeventig frank veertig centiemen vast te stellen, rekening houdend van een totaal van twee honderd tachtig werkdagen per jaar ;

Aangezien in het huidige geval alinea 3 van artikel 6 der samengeordende wetten op de arbeidsongevallen van toepassing is daar beroeper in dienst was van eene steenbakkerij-onderneming wier bedrijvigheid gewoonlijk minder dan een jaar duurt ;

Aangezien alleen de gewone duur van de bedrijvigheid eener steenbakkerij in aanmerking komt en met deze van den werkmans die erbij gebezigt wordt ;

Aangezien, na vaststelling van het gemiddeld dagelijksch loon, het basisloon bijgevolg dient berekend te worden in evenredigheid met het gemiddeld getal dagen van bedrijvigheid eener steenbakkerij ;

Aangezien het billijk is het gemiddeld dagelijksch loon van zeven en veertig frank negen en dertig centiemen te vermenigvuldigen met twee honderd tachtig en het basisloon vast te stellen op dertien duizend vier honderd negen en zeventig frank veertig centiemen.

Om deze beweegredenen,

De Rechtbank vernietigt de vonnissen, waarvan beroep ; zegt voor recht dat het basisloon dient vastgesteld op dertien duizend vier honderd negen en zeventig frank veertig centiemen en de graad van bestendige werkonbekwaamheid bepaald op zestig ten honderd, verklaart de consolidatie ingetreden op 1 Januari 1934 ; — opvolgend veroordeelt beroepene aan beroeper de vergoeding te betalen zooals voorgeschreven bij artikel 2 der wet op de arbeidsonge-

vallen, alsmede de somme van drie honderd drie en veertig frank twintig centiemen.

Veroordeelt beroepene tot de kosten van beide instantiën.

Aldus gevonnist en uitgesproken in de openbare zitting van Donderdag 1 Februari 1934.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kortgeding. — 14 September 1934.

Voorzitter : M. Anthonis.

Pleiters: Mter J. Timmermans en E. Lemmens.

HYPOTHECAIRE WET VAN 27 JULI 1934. — TOEPASSELIJKEID OP TEVOREN INGELEIDE GEDINGEN.

Indien, op grond van art. 1244, vóór het invoege treden der wet van 27 Juli 1934, de vraag tot schorsing eener gedwongen verwezenlijking werd ingeleid voor de bevoegde Rechtbank, dan dient de aanleggende partij, door voorloopige schorsing der gedwongen partij, in de gelegenheid gesteld om het ingeleid geding te volledigen met de vraag uit te breiden tot de toepassing der wet van 27 Juli 1934.

Vermandt c/ Dewindt, Van der Haegen en Consoorten.

Gehoord partijen in hunne middelen;

Gezien de dagvaardingsakten;

Aangezien de vraag, ingeleid bij exploit van 24 en 25 Juli 1934, strekt tot het opschorsen der gedwongen verwezenlijking der aan verzoekers toehoorende goederen tot na de uitspraak der rechtbank ten gronde;

Aangezien de zaak ten gronde ingeleid zicht steunt op de niet naleving van artikels 90 en 3 der wet van 15 Augustus 1854, op art. 1244 van het burgerlijk wetboek en op andere nieuwe wetsbepalingen, dat nochtans verzoekers verklaren af te zien van hun eerste middel en dus alleen te beslechten valt over de toepassing van art. 1244 van het burgerlijk wetboek en de nieuwe nog niet in voege hypothecaire wet van 27 Juli 1934;

Aangezien er in huidigen staat niet te onderzoeken valt of ja dan neen verzoekers met gegrondheid bovengemelde wetten kunnen inroepen, maar enkel en alleen of ze in de omstandigheden zijn deze wetsbepalingen te mogen inroepen;

Aangezien de nieuwe wetsbepaling van 27 Juli 1934 uitdrukkelijk beslist dat de hypothecaire schuldenaars wanneer de akten voor 1 Juli 1934 zijn beschreven, uitstel kunnen bekomen;

Aangezien verzoekers bij het indienen van het huidige geding, hun nog steunen moesten op artikel 1244 van het burgerlijk wetboek als eenige gebeurlijke toepasselijke wetsbepaling, welke dan ook nog zeer betwist was aangaande zijne draagkracht voor hypothecaire schulden;

Aangezien de nieuwe wetsbepaling welke juist deze betwisting wegneemt en artikel 1244 vervangt betreffende hypothecaire schulden dan ook als overgangsbepaling voorziet dat in geval de proceduur is begon

nen voor de invoegetreding der nieuwe wetsbepaling den uitstel kan verleend worden;

Om deze redenen:

Wij Voorzitter,

zetelende in kortgeding, voorloopig uitspraak doende, zeggen voor recht dat de gedwongen verwezenlijking der aan verzoekers toehoorende goederen, zal opgeschorst worden voor een maand ten laste dit termijn het ten gronde ingeleide geding te volledigen met de vraag uit te breiden tot de toepassing der jongste wet van 27 Juli 1934.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 2 Maart 1934.

Referendaris: M. Arendt.

Voorzitter: M. Van Riel.

Rechters: M. Hicketick en Schiltz.

Pleiters: Mters Oyen en Ausloos.

ONEERLIJKE MEDEDINGING. — ELEMENTEN. — GOEDE TROUW. — VERBOD. — GEEN SCHADEVERGOEDING.

De rechtspraak verbiedt het gebruik van benamingen die op een of andere wijze den naam eener konkur-reerende firma zouden kunnen herinneren en diens-tengevolge de klanten in twijfel brengen (Zuid-Brabant en Noord-Brabant).

Daar zij uit de omstandigheden meent te mogen afleiden dat verweerder volstrekt te goeder trouw heeft gehandeld oordeelde de rechtbank dat er geen schadevergoeding toegekend dient te worden aan aanlegger, doch dat er enkel verbod moet opgelegd worden voor de toekomst.

A. Hendriks t/ Verstraete.

Gezien de geboekte dagvaarding van 27 October 1932, strekkende tot het verbod der verdere benutting van de benaming «Zuid-Brabant» onder dewelke verweerder handel drijft in boter eigeren en melk, strekkende alsook tot de betaling, ten titel van schadevergoeding hoofdens oneerlijke mededinging van een bedrag van 50.000 frank; te vermeederen, vermindere of te bepalen in den loop des gedings;

Aangezien, verweerder bij wijze van wedereisch de betaling vraagt der som van 500 frank (vijf honderd frank) ten titel van schadeloosstelling wegens tergend en roekeloos proces;

Aangezien, aanlegger in het uiteenzetten der feiten welke aanleiding hebben gegeven tot de vordering, klaarblijkelijk laat verstaan dat de reden die verweerder bewoog een winkel te openen onder hetzelfde uithangbord als dit van aanlegger, gezocht moet worden in de hoop die de Heer Verstraeten, aanvankelijk koesterde, van een bijhuis van aanleggers handelszaak te kunnen uitbaten;

Aangezien, inderdaad, aanlegger in zijne inleidende dagvaarding stellig erkent dat er dienaangaande onderhandelingen gevoerd werden tusschen partijen,

en nu zijne besluiten op zegel, uitdrukkelijk verklaart dat deze onderhandelingen zoo verre gevorderd waren dat verweerder alreeds waren van aanlegger had ingenomen;

Aangezien, verder het genoegzaam blijkt uit de bestanddeelen van het geding en bijzonder, uit de mondelinge mededeeling van 29 Januari 1932 aan verweerder door zekere firma gericht welke zich uitsluitelijk bezig houdt met het neerleggen van uitvindingsbrevetten en fabriekmerken en alsook met opzoekingen des aangaande, dat zoodra verweerder tot de overtuiging was gekomen dat het afsluiten van een overeenkomst tusschen hen en den Heer Hendriks onmogelijk was, hij de oorspronkelijke benaming van Noord-Brabant door deze van Zuid-Brabant verving, en dit met de gewisheid dat zulke wijziging voldoende was om gebeurlijke beschuldigingen van oneerlijke mededinging te vermijden;

Aangezien men uit deze omstandigheid mag afleiden dat verweerder volstrekt te goeder trouw heeft gehandeld;

Aangezien, nochtans de rechtspraak eensluitend, het gebruik verbiedt van benamingen welke op de eene of de andere wijze dan naam eener konkurree-rende firma zouden herinneren en dientengevolge de klanten in twijfel brengen;

Aangezien rekening gehouden met den naam onder denwelken aanlegger zijn handel drijft, de door verweerder gebruikte benaming ontegensprekelijk van zulken aard is dat zij verwarring kan brengen in den geest van voorbijgangers of klanten, welke gewoonlijk slechte eene vluchtige aandacht aan het uithangbord van eenen winkel verleen;

Aangezien anderzijds de schade door aanlegger aangehaald geenszins wordt verrechtvaardigd;

Om deze redenen:

De Rechtbank,

gebiedt aan verweerder af te zien van de benaming en het uithangbord «Zuid-Brabant» ten laatste in de drie weken na de uitspraak van het huidige vonnis;

Verwijst hem tot de kosten van het geding;

Wijst aanlegger af van zijnen esich tot schadevergoeding;

Wijst verweerder af van zijnen wedereisch en verwijst hem tot dezes kosten;

Zegt het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder borg.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

3 Juli 1934.

Voorzitter : M. Verschueren.

Referendaris : M. Thuysbaert.

Pleiers : Mters Van Haelst en De Cleene.

I. GEHUWDE VROUW. — HANDELSDAAD PASSEND IN HET KADER VAN HANDEL VAN ECHTGENOOT.

II. VERKOOP. — VERPAKKING (ZAKKEN). — TERUGZENDING. — TERMIJN.

I. Wanneer een gehuwde vrouw een handelsdaad stelt die volkomen past in het kader van den door haren echtgenoot uitgeoefenden handel, wordt vermoed

dat de vrouw niet optreedt als zelfstandige handelaarster, noch als openbare koopvrouw, doch als gevolmachtigde of aangestelde van haren man. De vrouw verbindt zich dus niet persoonlijk en alleen de man is gehouden in zijne hoedanigheid van lastgever of aansteller.

II. Ingevolge een algemeen gevestigd gebruik moeten ledige zakken binnen een redelijken termijn terugbezorgd worden aan den verkooper op straffe voor den kooper alle aanspraak op vergoeding te verliezen.

Pieters t/ Van de Velde en Phielens.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 3 Februari 1934 :

Aangezien de vraag strekt tot betaling van fr. 1.233 wegens levering van bloem, met de gerechtelijke intresten en de proceskosten; bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg;

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 8 Maart 1934;

Aangezien de vraag strekt tot betaling van fr. 1.233,—, bedrag der rekening overgeschreven aan het hoofd der inleidende dagvaarding, met de gerechtelijke intresten en de proceskosten; bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg;

Aangezien de rechtsoverdrachten, op den algemeenen rol ingeschreven onder de nummers 10081 en 10148, voortvloeien uit ééne en zelfde oorzaak en, bijgevolg, wegens verknochtheid dienen samengevoegd te worden;

Aangezien gedaagde Van de Velde ontkent de bloem, waarvan betaling gevraagd wordt, gekocht te hebben;

Aangezien gedaagde Phielens eveneens ontkent de bloem, waarover betwisting, gekocht te hebben, doch erkent dat zijn vrouw, buiten zijn wete, deze bloem kocht en ze nadien weder verkocht; dat hij besluit dat hij niet aansprakelijk kan zijn voor eene handelsverrichting, in dergelijke voorwaarden, door zijn echtgenoot gesteld;

Aangezien, in ieder geval, uit de bekentenissen van Pieters volgt dat de eerste gedaagde niet kan gehouden zijn tot betaling van de koopwaar;

dat, dienvolgens, Van de Velde buiten zaak moet gesteld worden zonder kosten;

Wat het verweer van Phielens betreft :

Aangezien het vaststaat en, overigens, door Phielens wordt toegegeven dat laatstgenoemde bakker is te Nieuw-Namen;

Aangezien het als zeer normaal voorkomt dat de echtgenoot van een bakker de hoeveelheden bloem aankoopt die voor de uitbating van de bakkerij noodwendig zijn, alsook alle andere daden verricht die met het bakkersbedrijf aansluiten;

dat in dergelijk geval de vrouw niet optreedt als zelfstandige handelaarster, noch als openbare koopvrouw, doch als gevolmachtigde of aangestelde van haren man, met het gevolg dat de vrouw zich niet persoonlijk en alléén de man gehouden is in zijn hoedanigheid van lastgever of aansteller (Lyon-Coen et

Renault, I, 269 en 270; Thaller, 177; Nanum, I, 164).

Aangezien, wanneer de echtlieden samen een handel drijven of wanneer een handel wordt uitgebaat in het echtelijk huis, er een wettelijk vermoeden bestaat dat dezen handel wordt gedreven door den man, hoofd van de huwelijksgemeenschap (Hand. Antwerpen, 15 Mei 1899, P. P. 1901, 1240; Mechelen, 28 Februari 1929, Rev. des Faillites, 132);

Aangezien de bewering van verweerder als zou, in onderhavig geval, zijn vrouw een zelfstandige handelsdaad hebben gesteld, door hem dient bewezen:

Aangezien dit bewijs niet wordt bijgebracht, zelfs niet aangeboden;

Aangezien verweerder, in de tweede plaats en bij wederisch, laat gelden, dat hij, in 1929, aan den aanlegger eene hoeveelheid ledige zakken heeft terugbezorgd waarvan de waarde, zij fr. 700, hem tot op heden niet werd terugbetaald;

Aangezien de tegenvordering van verweerder, afgezien van elk onderzoek ten gronde, alles behalve waarschijnlijk voorkomt;

dat het, immers, tegen alle gebruiken indruischt dat een handelaar jarenlang wacht, alvorens de waarde van teruggezonden ledig goed met zijn verkooper te verrekenen;

dat het nog meer bevreemdend opvalt dat, opdat tot deze laattijdige verrekening worde overgegaan, het noodig is geweest dat verweerder eerst zelf in rechte worde vervolgd in betaling van geleverde koopwaren;

dat het wonderlijkst van al is dat de tegeneisch van verweerder in voorwaardelijken vorm wordt opgesteld en slechts weerhouden wordt voor 't geval verweerder, op de hoofdvordering, in het ongelijk zou worden gesteld;

Ten gronde :

Aangezien verweerder aanbiedt te bewijzen, door alle rechtsmiddelen getuigen inbegrepen, « dat hij, in 1929, nog een aantal bloemzakken terug moest geven aan Pieters; dat deze hem zegde ze te laten brengen bij X..., aan de grens; dat ze daar gebracht werden en daar gestolen werden »;

Aangezien dit aanbod van bewijs niet ontvankelijk is;

in de eerste plaats, omdat het laattijdig is; dat, inderdaad, de verklaringen die door getuigen zouden worden afgelegd vier jaar nadat de betwiste feiten zich voordeden, geen voldoende waarborg van zekerheid en nauwkeurigheid bieden om er eene veroordeeling op te vestigen;

dat het aanbod van bewijs ook niet-ontvankelijk is om reden de aangehaalde feiten te weinig bepaald zijn om het bewijs van het tegendeel toe te laten;

dat, immers, verweerder niet bepaalt hoeveel zakken hij terugbezorgde; rond welk tijdstip van het jaar 1929 zulks gebeurde; dat hij evenmin aanduidt van wanneer de leveringen dagteekenen waarop de ledige zakken betrekking hebben; dat, nochtans, deze laatste omstandigheid van overwegend belang is om reden, ingevolge een algemeen gevestigd gebruik, de ledige zakken binnen een redelijken termijn moeten terugbezorgd worden aan den verkooper, op straf, voor den kooper, alle aanspraak op vergoedingen te verliezen (Hand. Antwerpen, 31 Januari 1883, P. A. bl. 89);

dat de onbepaaldheid van het bewijsaanbod niet toelaat te oordeelen of verweerder zich naar dit gebruik gedragen heeft;

Om deze redenen.

De Rechtbank, alle tegenstrijdige besluiten verwerpende, voegt de rechtsvorderingen, op den algemeenen rol ingeschreven onder de nummers 10081 en 10148, samen; en recht doende bij één en zelfde vonnis, stelt gedaagde Van de Velde buiten zaak zonder kosten; veroordeelt gedaagde Phielens om aan den aanlegger de som van fr. 1233 te betalen met de gerechtelijke intresten; verklaart den tegeneisch van Phielens noch ontvankelijk, noch gegrond; dienvolgens, wijst hem af; veroordeelt laatstgenoemde tot de kosten, behalve deze veroorzaakt door het in de zaak roepen van Van de Velde, dewelke ten laste van den aanlegger zullen blijven;

Verleent het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-teenstaande verzet of hooger beroep en zonder borgstelling.

WERKRECHTERSRAAD VAN BEROEP DER PROVINCIE ANTWERPEN EN LIMBURG KAMER VOOR BEDIENDEN

18 Juni 1934.

Voorzitter : Mter H. Van Oekel.
Pleiters : MM. Zech en Koll.

NIJVERHEIDSRECHT : BETWISTING VAN HOEDANIGHEID VAN BEDIENDE IN HOOFDE VAN DEN AANLEGGER VOOR DEN WERKRECHTERSRAAD. — UITZONDERING VAN ONBEVOEGDHEID EN VRAAG VAN VERZENDING NAAR DE GEMENGDE KAMER, VOORZIEN BIJ ART. 65 DER INRICHTINGSWET OP DE WERKRECHTERSRAADEN, IN EERSTEN AANLEG NIET VOORGEDRAGEN. — BESLISSING TEN GRONDE VAN DE KAMER VOOR BEDIENDEN IN EERSTEN AANLEG. — BEROEP TEGEN DEZE BESLISSING. — OPWERPING VAAN ONBEVOEGDHEID DER KAMER VOOR BEDIENDEN EN VRAAG TOT VERZENDING NAAR DE GEMENGDE KAMER OF NAAR DE KAMER VOOR WERKLIEDEN NIET MEER ONTVANKELIJK IN BEROEP. — TEN GRONDE ECHTER RECHT VAN DE KAMER VOOR BEDIENDEN IN BEROEP DE HOEDANIGHEID VAN BEDIENDE IN HOOFDE VAN DEN OORSPRONKELIJKEN AANLEGGER NOG TE ONDERZOEKEN EN DEGEVALLEND TOEPASSING TE DOEN VAN DE WET VAN 1900 OP HET ARBEIDSKONTRAKT EN NIET VAN WET VAN 1922 OP HET BEDIENDENKONTRAKT.

Voor den Werkrechtersraad van 1sten Aanleg zijn partijen niet verplicht, wanneer een hunner beweert dat het geschil gaat over een arbeidskontrakt en niet een bedienden kontrakt, de onbevoegdheid van de Kamer voor Bedienden op te werpen en de verzending te vragen naar de Gemengde Kamer, voorzien door art. 65 der wet van 1925 om te doen oordeelen naar welke Kamer het oordeel over den grond der zaak ten slotte zou moeten verzonden worden. Deze

opwerping niet in eersten aanleg en wel «in limine litis» stellende, zijn zij wel in den verderen loop der rechtspleging onontvankelijk om deze onbevoegdheid en verzending nog voor te dragen en in te roepen maar zijn zij niet vervallen van het recht, rakende den grond der zaak, te beweren, en achteraf vonnis te vragen, dat het in werkelijkheid gaat over een arbeidskontrakt en niet over een bediendenkontrakt, en zoo in 1sten Aanleg als in beroep is de Kamer voor Bedienden gemachtigd, ja zelfs verplicht, op het geval toepassing te doen van de wet op het Arbeidskontrakt indien blijken zou dat de oorspronkelijke aanlegger in werkelijkheid arbeider en niet bediende was.

De Beschouwingen van art. 65 der inrichtingswet op de Werkrechtersraden, rakende de Gemengde Kamer om over de opgeworpen onbevoegdheid te beslissen en het onderzoek der zaak te zenden naar Bedienden- of Werkliedenkamer, is enkel eene wet van bevoegdheid en rechterlijke inrichting; het rechtsstatuut van partijen is en blijft beheerd, hetzij door de wet van 1900, hetzij door de wet van 1922, naar gelang het gaat over een bediende of over een werkman.

«Cory Bowring Coal Company» t/ Hulstaers

Gezien.....

Gezien.....

Aangezien de oorspronkelijke vordering ertoe strekt de beroepster te doen veroordeelen tot het betalen der som van 5.231 fr., als schadevergoeding voor onmiddellijke verbreking van haar dienstkontrakt;

Aangezien het vonnis a quo deze vraag van den beroepene heeft ingewilligd;

Dat de beroepster besluit tot de onbevoegdheid van de Kamer voor Bedienden van den Werkrechtersraad van Beroep, en tot verzending van de zaak naar de Kamer voor Werklieden; in ondergeschikte orde, om toegelaten te worden tot het bewijs, door alle middelen van recht, ook door getuigen, van vier door aangestipte feiten, om te bewijzen dat de beroepene arbeider en niet bediende zou zijn;

Dat de beroepene zijnerzijds besluit tot de bekrachtiging van het bestreden vonnis;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak en naamlijk, uit de voor den eersten rechter door partijen wederzijds voorgedragen besluiten; blijft, dat de beroepster in eersten aanleg voor de Kamer voor Bedienden pleitende, de verzending niet heeft gevraagd van de zaak naar de Kamer voor Werklieden op grond van de beweerde hoedanigheid van werkman in hoofde van den oorspronkelijken aanlegger, en voor dezelfde Kamer voor Bedienden ten gronde heeft gepleit en besluiten genomen;

Aangezien bij toepassing van art. 65 der inrichtingswet op de Werkrechtersraden van 9 Juli 1926 de opwerping van onbevoegdheid, en de verzending voor de Gemengde Kamer, voor het beslechten dezer opwerping, om onvankelijk te zijn, moest voorgebracht worden vóór alle andere middelen van verdediging;

Dat, om dat niet te hebben gedaan, de beroepster niet meer onvankelijk is, in graad van beroep voor de eerste maal deze opwerping en vraag tot verzending naar eene andere Kamer, voor te houden, en dat

diensvolgens de Kamer voor Bedienden gehouden is de zaak ten gronde te berechten;

Aangezien de beroepene, oorspronkelijke aanlegger, zich voorgevende als zijnde toogbootkapitein door de beroepster naar dezer eigen bekentenis uit zijnen dienst dienst bij de beroepster is ontslagen geworden op 7 Januari 1933, tegen 8 Februari 1933, zegge met

Dat de beroepster beweert gerechtigd geweest te zijn aldus te handelen, bij toepassing van een collectief arbeidskontrakt op grond van hetwelk zij den beroepene verklaart te hebben aangeworven en waarbij wederzijds zulken vooropzeg van eene maand werd bedongen;

Aangezien de beroepene hiertegen aanvoert dat bediende zijnde, de wet van 1922 op het bediendenkontrakt zijne betrekkingen met de beroepster beroepster beheert en diensvolgens bij toepassing van art. 17 der wet, het hierboven ingeroepen contractueel beding, rakende den opzeg, nietig is, als zijnde strijdig met de bepalingen van openbare orde van art. 12 der zelfde wet, de opzegtermijnen in zake bediendenkontrakt regelende;

Aangezien de beroepster opwerpt dat de beroepene maar werkman was in haren dienst; dat hij uitsluitend handenarbeid verrichtte; dat diensvolgens niet de wet van 1922 op het bediendenkontrakt, maar de wet van 1900 op het arbeidskontrakt de wederzijdsche betrekkingen tussohen partijen regelt en dat zij diensvolgens rechtmatig en geldig eenen opzegtermijn van ééne maand hebben kunnen bedingen voor het beëindigen van het kontrakt;

Aangezien de beroepene ten onrechte beweert dat de beroepster, nagelaten hebbende de bevoegdheid te betwisten van de Kamer voor Bedienden in eersten aanleg, en de verzending te vragen van de zaak naar de Gemengde Kamer van dat rechtsgebied, -niet meer gerechtigd zou zijn de hoedanigheid van bediende in hoofde van den oorspronkelijken aanlegger te betwisten;

Aangezien inderdaad de beschikking van art. 65 der wet van 1926 op de Werkrechtersraden betreffende de betwisting over de bevoegdheid van de Kamer voor Bedienden, of van de Kamer voor Werklieden, om over het geschil te kennen, eene beschikking is, rakende enkel de bevoegdheid en de rechterlijke inrichting, zonder den grond van het rechtsstatuut van de betrokken partijen, in iets te raken of te wijzigen, welk rechtsstatuut wordt en blijft beheerd hetzij door de wet van 1900 op het arbeidskontrakt, hetzij door de wet van 1922 op het Bediendenkontrakt, naar gelang het werkelijk karakter van arbeider of van bediende in hoofde van de betrokken partij;

Dat dit twistpunt over het wezenlijk karakter van den oorspronkelijken aanlegger bij gewilde of ongewilde onthouding van de partijen om de verzending te vragen in eersten aanleg, voor de bijzondere Gemengde Kamer daarvoor voorzien in art. 65 voornoemd, rechtsgeldig kon en mocht beslecht worden door de Kamer voor dewelke de zaak oorspronkelijk was aanhangig gemaakt, zoowel de Kamer voor Bedienden als de Kamer voor Werklieden, en dat deze Kamer, naar gelang haar oordeel over de hoedanigheid van den oorspronkelijken aanlegger bij het beslechten van den grond der zaak, toepassing moest doen, hetzij van de wet van 1922 op het bediendenkontrakt, hetzij van de wet van 1900 op het Arbeidskontrakt;

Aangezien de beroepene met nog minder reden abeweert zich te beroepen op zeker vonnis van 24 Mei 1933, door den Werkrechtersraad van eersten aanleg van Antwerpen geveld in zekere zaak tusschen Van Wichelen — een ander toogbootkapitein in dienst van beroepster, — en de beroepster, waarbij gezegde Van Wichelen is aanzien geworden als bediende en als dusdanig behandeld met het oog op den termijn van opzeg van zijn dienstkontraakt met beroepster: Dat inderdaad gezegd vonnis, al heeft het kracht van gewijsde tusschen partijen verkregen, niet als dusdanig kan beschouwd worden tusschen de hier gedingvoerende partijen, den beroepene Hulstaers en de beroepster, deze partijen niet dezelfde zijnde als in zake Van Wichelen tegen CORY BOW-RING COAL CY.

Aangezien de Kamer voor Bedienden van den Werkrechtersraad van Beroep dus, met terzijdestelling van al de hierboven herinnerde opwerpingen van onontvankelijkheid, den grond der zaak, zooals die door de besluitselen van partijen thans wordt voorgesteld, heeft te onderzoeken en te beslechten en, met het oog op door den oorspronkelijken aanlegger opgevorderde recht op drie maanden opzeg als bediende, dezès betwiste hoedanigheid heeft te onderzoeken.

Dat te dien aanzien de door de beroepster aange-stipte en hierna weerhouden feiten, als ter zake strekkende en als afdoende dienen beschouwd te worden en de beroepster tot het bewijs daarvan dient toegelaten te worden, vóór alle verdere beslissing ten gronde, het tegenbewijs aan beroepene voorbehouden zijnde;

Om deze redenen :

De Werkrechtersraad van Beroep, Kamer voor Bedienden :

Alle verdere en tegenstrijdige besluitselen verwerpende, verklaart het beroep regelmatig in den vorm en ontvankelijk en alvorens daarover recht te spreken ten gronde, machtigt de de beroepster om door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, te bewijzen :

1°: dat de beroepene Huastaers uitsluitend handarbeid bij haar heeft verricht zonder éénig intellectueel werk te leveren;

2°: dat hij voor plicht had, als gewoon werkmán, alleen behulpzaam te zijn bij het verhalen, aanleggen en vastmaken der bootjes aan de haven zonder verdere vaart; met het kuischen van het bootje en met ander handwerk;

3° dat hem bovendien werd toegelaten de winch te hanteeren wanneer zijn gewoon hierboven bedoeld werk was afgedaan en daarvoor dan extra werd betaald;

4°: dat beroepene een gewoon loonboekje van werkmán had en de beroepster ook pensioen voor hem betaalde op grond van gewoon werklíedenloon; machtigt den beroepene om het tegenbewijs te leveren door dezelfde middelen.

Verklaart het lot der kosten voor te behouden tot na de einduitspraak ten gronde en zegt dat het getuigenverhoor zal vastgesteld worden op dag en uur die daarvoor op verzoek der meest neerstige partij zal bepaald worden.

VREDEGERECHT BERCHEM

12 Juni 1934.

Vrederechter : M. A. Baeten.
Pleiter : Mter Verhofstede.

VERZEKERINGSPOLIS. — VERDWIJNING VAN RISICO.

Het enkel feit dat een auto, ter oorzaak eener botsing, buiten gebruik werd gesteld is niet van aard om het verzekerde risico te doen verdwijnen.

Ook niet het feit dat den verzekerde den auto uiteen-neemt en hiervan de bijzonderste stukken verkoopt. Om de verzekeringsovereenkomst te niet te doen of te schorsen, dient de verzekerde in elk geval zijne maatschappij te verwittigen.

L'Abeille c/Gielen

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaar-der Fr. Van Elsacker te Antwerpen, de dato 25 April 1934, geboekt ;

Aangezien de eisch strekt ten einde verweender zich te hooren veroordeelen om aan aanlegster te betalen, voor vervallen verzekeringspremiën, de somme van duizend drie honderd twee en negentig frank tien centiemen, samen met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings en met verklaring dat het te veilen vonnis uitvoerbaar zal zijn niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg ;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten ;
Aangezien, bij mondelinge overeenkomst van 15 December 1931, nopens de voorwaarden dewelke de partijen het eens zijn, de genaamde Swannet Henri, eigenaar van een auto Minerva, zich bij aanlegster verzekerde tegen de schadeloosstelling die hij, bij toepassing van artikels 1382 tot 1385 van het Burgerlijk Wetboek, zou kunnen verschuldigd worden uit hoofde van ongevallen aan derden veroorzaakt door de auto voertuigen die hij, bij 't aangaan der overeenkomst, liet loopen, of die hij of zijne opvolgers later in verkeer zouden brengen ; — dat die verzekeringsovereenkomst afgesloten werd voor een termijn van tien jaar, met dit voorbehoud dat zij door ieder der partijen kon opgezegd worden, 't zij bij buitengerechtelijke akte, 't zij bij aanbevolen brief ; — dat de verzekeringspremie 618 frank per jaar bedroeg ;

Aangezien verweender, vermelden auto Minerva van den genaamde Swannet aangekocht hebbende, ook de verzekering op zijn naam liet overbrengen van af 1 September 1932, mits eene lichte verhooging der premie ;

Aangezien verweender de premiën vervallen op 15 December 1933 niet betaalde ;

Aangezien verweender vertoont dat hij op 3 December 1932 met vermelden auto Minerva eene botsing had waardoor die auto buiten gebruik werd gesteld, — dat, daar zijne zaken slecht gingen, hij dien auto uiteennam en er de bijzonderste stukken van verkocht, — en dat hij dien auto niet verving, — dat hij daaruit besluit dat de verzekeringsovereenkomst sinds December 192 te niet gegaan is ;

Aangezien het enkel feit dat verweender met be-

doelden auto Minerva eene botsing had, waardoor die auto buiten gebruik gesteld werd, voorzeker niet van aard was om het verzekerd risico te doen verdwijnen en de verzekeringsovereenkomst te niet te doen; — dat immers verweerder dien auto kon laten herstellen of hem door een anderen vervangen, zoodat het verzekerd risico bleef bestaan en de verzekeringsovereenkomst haar volle uitwerksel bleef hebben;

Aangezien vander het feit dat verweerder zijn vermelde auto uiteennaam en de bijzonderste stukken ervan verkocht, en hem ook niet verving, niet voldoende was om de verzekeringsovereenkomst te niet te doen; — dat buitendien, om de verzekeringsovereenkomst te niet te doen, of zelfs maar om hare uitwerkselen te schorsen, zou vereischt geweest zijn dat verweerder aan aanlegster liet weten dat hij zijn auto uiteennaam en de bijzonderste stukken ervan verkocht, en niet zinnens was hem te vervangen; — dat zulks moet afgeleid worden uit het opzet van de besproken verzekeringsovereenkomst, en meer bepaaldelijk uit het beding dat, zoo al of een deel van de voertuigen, die de verzekering omvat, om welke reden ook, den verzekerde niet meer toebehooren, zulks onverwijld aan de Maatschappij dient aangegeven en gebillijkt;

Aangezien verweerder niet bewijst noch zelfs beweert aanlegster vóór den vervaldag van 15 December 1933 verwiittigd te hebben van de vermelde

feiten die, volgens hem, de vernietiging der verzekeringsovereenkomst voor gevolg hadden; — dat verweerder bijgevolg de premien vervallen op 15 December 1932 en 15 December 1933 verschuldigd blijft; — dat het bedrag dier premien niet betwist wordt;

Om deze redenen:

Wij, Achiel Baeten, Vrederechter van het kanton Berchem-Antwerpen, uitspraak doende tegensprekelijk en in eersten aanleg, veroordeelen verweerder om aan aanlegster te betalen, om de hierboven vermelde redenen, de som van duizend drie honderd twee en negentig frank tien centiemen met de gerechtelijke intresten; — veroordeelen hem bovendien tot de kosten des gedings, begroot op vier en zeventig frank vijf en zestig centiemen, hierin niet begrepen de registratielasten van dit vonnis; — zeggen dat dit vonnis niet dient bij voorraad uitvoerbaar verklaard te worden.

NOTA. In zelfden zin: Civ. Brux. 5° Ch. 14/10/1912. Appel Brux. 3° Ch. 18/5/1914.

Journal des Tribunaux 7/6/1914. - Col. 693.

Contra: Vred. Brussel. 31/10/30. Rev. Ass. et Resp. 1931. Jan. 6713. — Vred. Leuven 30/11/1916 Pas. 1917, III, 106. — Rechtb. Koophandel Brussel, 8 Juli 1912, J. Comm. Brun 1912, p. 407. — Namur, Code de comm. Belg. t/III. N° 1414.

WETGEVING

WET VAN 27 JULI 1934 TOT AANVULLING VAN DE WETGEVING TOT BESTRAFFING VAN SMAAD EN BELEDIGING

Artikel 1. De eerste alinea van artikel 275 van het Strafwetboek wordt door de volgende bepaling vervangen:

« Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig frank tot driehonderd frank wordt gestraft hij die een lid van de Wetgevende Kamers in de uitoefening of ter gelegenheid van de uitoefening van zijn mandaat, een minister of een magistraat van de administratieve of rechterlijke orde of een officier van de gewapende macht in werkelijken dienst, in de uitoefening of ter gelegenheid van de uitoefening van hun bediening, door daden, woorden, gebaren of bedreigingen smaadt. »

Art. 2. De eerste alinea van artikel 278 van het Strafwetboek wordt door de volgende bepaling vervangen:

« Met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van vijftig frank tot vijf honderd frank wordt gestraft al wie een lid van de Wetgevende Kamers in de uitoefening of ter gelegenheid van de uitoefening van zijn mandaat, een minister, een magistraat of een officier van de gewapende macht in werkelijken dienst, in de uitoefening of ter gelegenheid van de uitoefening hun bediening slaat. »

Art. 3. Aan artikel 448 van het Strafwetboek wordt een alinea toegevoegd die luidt als volgt:

« Met dezelfde straffen wordt gestraft al wie, in eene der in artikel 444 aangeduide omstandigheden, in zijn hoedanigheid of wegens zijn bediening, een persoon, drager van het gezag of van de gewapende macht, of met een publieke hoedanigheid bekleed, door woorden beledigt. »

WET VAN 28 JULI 1934 TOT AANVULLING VAN DE BEPALINGEN OP DE DEELNEMING AAN DE BIJ HET MILITAIR STRAFWETBOEK VOORZIENE MISDRIJVEN EN TOT BESTRAFFING VAN HET OPENBAAR AANZETTEN EN HET VOEREN VAN SYSTEMATISCHE PROPAGANDA TOT HET PLEGEN VAN FEITEN DIE DE WERVING VAN EN DE TUCHT IN HET LEGER IN GEVAAR BRENGEN.

Artikel 1. De laatste alinea van artikel 66 van het Wetboek van Strafrecht (wet van 25 Maart 1891, artikel 2), wordt gewijzigd als volgt:

« Zij die, hetzij door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen uitgesproken, hetzij door geschriften, drukwerken, door om 't even welke prenten of zinnebeelden, die werden aangeplakt, rondgedeeld of verkocht, te koop geboden of openlijk ten toon gesteld, rechtstreeks aangezet hebben tot het plegen van het feit, onverminderd... (het overige zooals in de huidige laatste alinea van artikel 66). »

II. De volgende bepaling wordt, als artikel 100bis, toegevoegd aan boek I van het Strafwetboek:

« Art. 100bis. Zij worden zonder uitzondering toegepast op de personen voor wie de militaire straffen niet gelden, maar die deelgenomen hebben aan een misdaad of aan een wanbedrijf waarop het Militair Strafwetboek straf stelt. De militaire gevangenisstraf echter, wordt vervangen door een gevangenisstraf van denzelfden duur, en de als hoofdstaf opgelegde afzetting, door een gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar. »

III. Artikel 7 der wet van 25 Juni 1921 betreffende de

rechtspleging bij verstek voor de militaire rechtsmacht wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 7. Wegens een vergrijp bij hoofdstuk VI van het Militair Strafwetboek voorzien, is vervolging bij verstek tegen een deserteur niet toegelaten. »

Art. 2. Artikel 5 van het Strafwetboek vervalt.

Art. 3. Artikel 1 der wet van 25 Maart 1891 houdende bestraffing van de aanzetting tot het plegen van misdaden of wanbedrijven, wordt gewijzigd als volgt :

« Artikel 1. Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie jaar en met geldboete van vijftig frank tot drie duizend frank wordt gestraft al wie, hetzij door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen uitgesproken, hetzij door geschriften, drukwerken, door om 't even welke prenten of zinnebeelden, die werden aangeplakt, rondgedeeld of openlijk ten toon gesteld, rechtstreeks en kwaadwillig, doch zonder gevolg, aangezet heeft tot het plegen van feiten door de wet misdaden genoemd.

» Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van zes en twintig frank tot duizend frank wordt gestraft al wie, op een van de wijzen in paragraaf 1 aangeduid, rechtstreeks en kwaadwillig, doch zonder gevolg, aangezet heeft om een van de misdrijven te plegen welke zijn voorzien hetzij door de artikelen 269 tot 274, 313, 463, 523, 528, 533, 534, 557, n° 6, paragraaf 2, van het Strafwetboek, hetzij door het Militair Strafwetboek.

» Wordt met dezelfde straffen gestraft al wie, op een van de wijzen in paragraaf 1 aangeduid, of door het voeren van een systematische propaganda, rechtstreeks en kwaadwillig, zelfs zonder gevolg, aangezet heeft tot dienstweigering, hetzij door zich niet te onderwerpen aan een van de wervingsverrichtingen, hetzij door geen gehoor te geven aan een oproeping of aan een wederoproeping onder de wapens hetzij door zich niet bij een manschapmonsterring aan te melden.

» In geval van herhaling binnen vijf jaar na een op grond van dit artikel opgelopen veroordeeling, kan de door paragraaf 1 voorziene gevangenisstraf worden verhoogd tot vijf jaar, en de door paragrafen 2 en 3 voorziene gevangenisstraf tot een jaar; bovendien wordt de ontzetting uit de in artikel 31 van het Strafwetboek opgesomde rechten, voor een termijn van vijf tot tien jaar uitgesproken. »

Art. 4. De tweede alinea van artikel 4 der wet van 25 Maart 1891 vervalt.

WET WAARBIJ DE PRIVATE MILITIES VERBODEN WORDEN EN WAARBIJ DE WET VAN 3 JANUARI 1933 OP DE VERVAARDIGING VAN, DEN HANDEL IN, EN HET DRAGEN VAN WAPENEN EN OP DEN HANDEL IN MUNITIE, AANGEVULD WORDT

Artikel 1. Elke private militie of elke andere organisatie van private personen waarvan het oogmerk is geweld te gebruiken of het leger of de politie te vervangen, zich met dezer actie in te laten of in hun plaats op te treden, is verboden.

Uitzonderingen op dit verbod kunnen ten behoeve van niet-politieke organisaties bij een door de in Raad verenigde Ministers voorgedragen koninklijk besluit toegelaten worden.

Art. 2. Met gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met geldboete van 26 frank tot 300 frank of met een van die straffen alleen, onverminderd de gebeurlijke toepassing van strengere strafbepalingen worden gestraft zij die, met overtreding van artikel 1, een militie of een organisatie oprichten, zij die hun steun verleen en zij die er deel van uitmaken.

De uniformen en onderscheidingsteekenen van de milities of organisaties worden evenals de wapenen, het materieel en alle voorwerpen die hun van dienst zijn of bestemd zijn hun van dienst te zijn, in beslag genomen. De rechtbank gelast de verbeurdverklaring van de in dit artikel bedoelde voorwerpen, zelfs indien deze niet aan den veroordeelde toebehooren.

Art. 3. Al de bepalingen van Boek I van het Wetboek van Strafrecht, waarvan bij deze wet niet wordt afgeweken, zijn van toepassing op het bij deze wet voorziene misdrijf.

Art. 4. Van dat misdrijf wordt kennis genomen door de correctionele rechtbanken, onder voorbehoud van de toepassing van de wet van 15 Juni 1899, houdende titel I van het Wetboek van Militaire Strafvordering.

Art. 5. Artikel 12 van de wet van 3 Januari 1933 op de vervaardiging van, den handel in en het dragen van wapenen en op den handel in munitie, vervalt en wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 12. Alle, zelfs zonder wapenen, gehouden collectieve oefeningen zijn verboden, indien zij bestemd zijn om de private personen in het gebruik van geweld of het gebruik van wapenen te onderrichten.

» De Koning kan deze evenwel toelaten op sommige bepaalde dagen en plaatsen, met nadere aanduiding van de plaats waar de wapens en de munitie midderwijl moeten bewaard worden. »

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door den « Moniteur » bekendgemaakt worde.

BIBLIOGRAPHIE

HENRI DE PAGE :

Traité de Droit civil. Tome II. (1934. Brussel Etabl. Bruylant.).

In de laatste dagen verscheen (bij de uitgeverijfirma Bruylant) het tweede boekdeel van Prof. Depage's « *Traité de Droit Civil* ».

Men heeft weleer wel eens opgemerkt dat elke generatie haar handboek van Burgerlijk recht bezit, waar zij met voorliefde naar verwijst en dat zijn « *sigillum* » plaatst op de rechtscultuur van dien tijd.

Met het tweede boekdeel van Prof. Depage blijkt dit meer en meer voorwat ons Land betreft, het geval te zullen wezen.

Reeds bij het verschijnen van het eerste deel, dat ons na een algemeene inleiding de eerste kapitels bezongde over het personenrecht, hadden wij den indruk verkregen dat het hier gaat over een grootsche onderneming, die op de ontwikkeling van ons rechterlijk leven van overwiegenden invloed zou zijn.

Deze meening wordt thans ten volle bevestigd.

In dit tweede boekdeel handelt de heer Depage eerst over een reeks onbekwaamheden (minderjarigheid, voogdij en ontvoogding) en groepeer hij verder in een afzonderlijk hoofdstuk de onbekwaamheden die voortspruiten uit geestesstoornissen (ontzetting, gerechtelijke raad, rechts-toestand der krankzinnigen in het algemeen).

Naderhand behandelt hij het verbintenissenrecht, aldus afbrekende met de gewone indeeling die in de handboeken voorkomt.

Vermoedelijk zal het goederenrecht later samen met het hypotheekrecht, worden behandeld.

* * *

Het is volstrekt onmogelijk in deze noodzakelijk korte recentie ook maar oppervlakkig de leidende gedachte samen te vatten die wij in dit boekdeel terugvinden.

De wetenschappelijke verklaringsmethode van het recht, die Geny voor 35 jaar in zijn *Méthode d'Interpretation*, uiteenzette, wordt hier meesterlijk toegepast en in dit opzicht reeds heeft Depage zich ontegensprekelijk eene bijzondere verdienste weten toe te eigenen.

Wat een afstand reeds tusschen de «*exégèse*» van Laurent, waar schier alleen de wettelijke formule tot haar recht komt en wordt ontleed, waar nog op bijna slaafsche wijze de volgorde der artikelen van onzen codex worden gevolgd, en de opvatting van Depage die iedere gedachtenorde groepeerd en weet te toetsen aan de wijsgeerige begrippen en de maatschappelijke omstandigheden.

Er is hier geen kwestie meer van soms enggeestige interpretatie eener zinsnede.

Men wijst ons eerst en vooral op het «*waarom*» van de wet, van de rechtsleer en van de rechtspraak en elke meening wordt in 't licht gesteld der sociale en economische verhoudingen.

En met welk een schranderheid van geest, hoe gewetensvol en zorgzaam geschieden die ontleding en wat een aantrekkingskracht ook ligt er niet in de voorstellingswijze zelf van de moeilijkste en meest omstreden problemen van ons Burgerlijk Recht!

Het werk van den heer Depage mag men terecht begroeten als een der meest betekenisvolle documenten onzer hedendaagsche rechtsliteratuur.

* * *

Indien het wezen van het rechterlijk klassicisme even duidelijk als dit het geval is voor het litteraire klassicisme, bestaat in de ondergeschiktheid aan een richtsnoer — *l'obéissance à la règle*, — en indien men dan ook aanneemt dat dit richtsnoer niet meer zooals voorheen moet gezocht worden in de wettelijke bepaling maar vooral in de reële bronnen van het Recht: de menselijke rede en de sociale verhoudingen, dan mogen we van den heer Depage getuigen dat hij een «*klassieker*» is in den meest omvattenden zin van dit woord.

Klassiek is hij trouwens ook nog omdat hij bij de aanpassing van het Recht steeds voor oogen houdt de traditionnele beginselen waarop de rechtswetenschap steunt: hij is — hoe jong ook nog — geen omwentelaar.

Zoo is het wellicht te verklaren dat in het zoo betwiste vraagstuk der burgerlijke verantwoordelijkheid hij getrouw blijft aan de begrippen die door de eerste commentatoren van het Burgerlijk Wetboek, werden vooropgezet.

Hij verwerpt beslist de zoogezegde objectieve verantwoordelijkheid, 't zij ze haar gronden zoekt in het maatschappelijk risico (*Saleilles, Jossierand*), in een vermoeden van schuld (fransche rechtspraak) of in eene toespitsing van het schuldbegrip (*Procureur Generaal Leclercq*).

«*La théorie de la Responsabilité pour faute, aldus zijn besluit, a une valeur qu'on a peut-être trop peu mise en lumière jusqu'à présent. Elle n'est pas le fruit d'un effort de dialectique ou le produit du génie passager d'un être mortel: elle est faite de l'expérience des siècles. Elle s'est lentement instituée, et, à ce titre, elle est profondément ancrée dans nos mœurs dans notre civilisation. Quoiqu'on en dise la notion classique de la faute est une notion essentiellement féconde.*»

Beslist vooruitstrevend voor alles wat de methoden betreft van de rechtsinterpretatie, de gronden waarop de verklaring van het recht en de toepassingen der rechtspraak moeten steunen, traditioneel voorwat aangaat de beginselen die onze rechtscultuur beheerschen, zoo komt ons het werk waaraan de Heer Depage zich met onvermoeibaren ijver heeft gewijd, wóór.

Het wordt een onmisbare leidraad voor alle beoefenaars van de rechtswetenschap in ons land.

Prof. P. M. Orban.

JUST HOUBEN :

De Wet op het Dienstcontract van 7 Augustus 1922. - Brussel. - Etabl. Bruylant - 1934, in 8°, 240 blz. — 45 fr.

Reeds vroeger had Mter Just Houben een werk uitgegeven over de wet op het dienstcontract, dat zeer gunstig onthaald was geworden en dat men op de zittingen van onze werkrechtscraden regelmatig hoorde aanhalen.

Dit eerste werk was echter meer beknopt en hoofdzakelijk bestemd voor de bedienden (die er op klare wijze de grondbeginselen van de wet in uiteengezet vonden).

Het boek dat thans bij de firma Bruylant verscheen, is een uitgebreide studie van 240 blz., die ditmaal hoofdzakelijk bestemd is voor juristen. Het mag in alle opzichten volkomen geslaagd heeten, omdat het voldoet zoowel aan de behoeften der praktijk als aan de eischen van een streng-juridisch commentaar.

In de eerste jaren na het in voege komen der wet van 7 Augustus 1922 verschenen er enkele betrekkelijk beknopte uiteenzettingen die, meestal aan de hand van de voorbereidende parlementaire werkzaamheden, den wettekst trachtten op te helderen. Sindsdien echter heeft de rechtspraak terdege deze stof bewerkt en de talrijke delicate betwistingen die zich in zake dienstcontract voordoen hebben aanleiding gegeven tot een bonte jurisprudentie waarvan menige oplossing als definitief kan beschouwd worden, terwijl vele anderen uitkomsten nog in de branding staan van een fellen strijd.

De groote verdienste van het boek van Mter Houben bestaat erin ons een zeer grondige studie te geven van deze rechtspraak. Niet enkel de in de tijdschriften gepubliceerde jurisprudentie wordt aangehaald, doch zeer talrijke onuitgegeven beslissingen worden in het boek vermeld.

Deze rechtspraak wordt telkens door schrijver gekeurd en beoordeeld en ze is niet zelden het voorwerp van critische opmerkingen die stellig in de toekomst hun invloed op den gang van de jurisprudentie zullen uitoefenen. De persoonlijke meening van Mter Houben betreffende de interpretatie der wet ligt in de lijn eener breede tegemoetkoming aan de belangen der bedienden. Al zal ieder het niet altijd eens zijn met schrijvers meening — zoo b.v. in de kwestie der 13de maand — toch dient steeds de gezonde en sterke argumentatie waarmede hij zijn meening staakt ten zeerste gewaardeerd.

Zonder twijfel is het boek van Mter Houben het beste en volledigste dat tot nogtoe over dit onderwerp verschenen is.

R. Victor.

LEON MOREAU :

La Nouvelle Loi Hypothécaire. - Etabl. Sipel : Bruxelles. 1934, — 25 frs.

Wanneer men dit werk voor het eerst in handen krijgt vraagt men zich af hoe het mogelijk is dat men er kan toe komen over deze eenvoudige, beknopte en duidelijke wet, een commentaar te leveren van 212 blz. Bij het openslaan van het werk is men dadelijk ingelicht. In feite is het boek niets anders dan eene overvloedige uitgave van al wat maar van verre of dichtbij betrekking heeft met de voorbereidende parlementaire werkzaamheden betreffende de wet op het hypothecair moratorium.

Alle verslagen van commissies, alle amendementen en onder-amendementen worden in 't lang en in 't breed achter elkaar afgedrukt en ten slotte krijgen we de volstrekt volledige editie van al de besprekingen in Kamer en Senaat. Dit alles loopt tot blz. 170.

Eindelijk geeft ook de schrijver dan na elk artikel van de wet eenig commentaar, dat er dan nog hoofdzakelijk in bestaat de in de voorgaande bladzijden reeds gedrukte parlementaire redevoeringen te herhalen. Veel kan men

stellig uit dit werk niet leeren, en de werkelijke moeilijkheden die zich bij de toepassing van de wet kunnen voordoen, zijn zelfs door den schrijver niet onder het oog genomen.

Op dit boek past uitstekend de spreuk: « veel gescheer en weinig wol ».

Dit reusachtig boekdeel had best achterwege kunnen blijven en weinig juristen zouden er om treuren wanneer zij ook het kort commentaar dat door den auteur op de laatste bladzijden van het boek gegeven werd, zouden moeten missen.

Op de eerste bladzijde staat pompeus vermeld: « Premier tirage, août 1934 - Chaque exemplaire est signé par l'auteur », en werkelijk, het eigenhandig handteeken staat er bij...

R. Victor.

ROBERT DE KEERSMAECKER :

Loi sur les Termes et Délais aux débiteurs hypothécaires. - Commentaire pratique de la loi du 27 juillet 1934. - Bruxelles : Anc. Etabl. L. Lebeau et Cie. 1934.

Dit klein boekje van slechts 44 blz. is een beknopt doch zakelijk en uitstekend commentaar van de wet van 27 Juli 1934. Schrijver groepeerd en onderzoekt de voorwaarden die gesteld werden om te kunnen genieten van het voordeel voorzien door de wet en brengt daarbij de noodige gegevens te pas geput uit de voorbereidende werken.

Ook wordt er een bondig overzicht van de vorige rechtspraak gegeven die steunde op art. 1244 van het Burgerlijk Wetboek.

Waar de wet aan den rechter oplegt naar billijkheid uit te spreken, onderzoekt de auteur wat daardoor dient verstaan en deelt een reeks praktische gegevens mede die van groot belang zijn voor degenen die meenen aanspraak op de wet te mogen maken.

Het slot van het werkje handelt over de procedure en over enkele bijkomende punten.

Het is alles zakelijk, klaar en eenvoudig en het boekje stelt den belanghebbende evenals de jurist volkomen op de hoogte van al wat verband houdt met deze uitzonderingswet op het hypothecair moratorium.

Dat schrijver er in gelukt is dit te doen op zoo beknopte wijze en met een minimum middelen is een zeer groote verdienste.

Het boekje zal stellig zijn weg vinden.

R. Victor.

UIT DE PERS

HET PSYCHIATRISCH VERSLAG OVER VAN DER LUBBE.

Gepubliceerd door zijn psychiaters in de Monatschrift für Psychiatrie und Neurologie.

De « Nieuwe Rotterdamsche Courant » van 11 September, avondblad A, deelt onder de rubriek « Wetenschappelijke Berichten » de korte inhoud mede van het psychiatrisch verslag over Van der Lubbe, dat zoo pas verschenen is in het « Monatschrift für Psychiatrie und Neurologie ».

Gezien de menigvuldige discussies, die aangaande den geestestoestand van den veroordeelde hebben plaats gehad, zullen onze lezers zonder twijfel belang stellen in dit verslag.

De beide psychiaters, die voor het Rijksgerecht Marinus Van der Lubbe hebben onderzocht, Dr. Bonhoeffer en Dr. Zutt, geven in het onlangs verschenen Monatschrift für Psychiatrie und Neurologie Bd. 89 Heft 4, het verslag weer van hun conclusies bij dit onderzoek. Ze hebben hun opstel gedeeltelijk ook voor psychiatrische leken geschreven, omdat van heinde en ver natuurlijk belangstelling bestond voor deze zaak, maar vooral ook, omdat van alle kanten in deze zaak meegepsychiaterd is en omdat in vele Nederlandsche kringen de overtuiging heerscht, dat een niet toerekeningsvatbare veroordeeld is. (Over de afgrijpselijke strafmaat en averechtsche strafrechttoepassing wordt hier natuurlijk niet gesproken.)

De beide Berlijnsche psychiaters, die als wetenschappelijke vaklieden een zeer goeden naam hebben, zijn m. i. in hun wetenschappelijk pleidooi geslaagd. Het is goed, dat hiervan, zij het dan ook in het kort, verslag wordt gedaan in de groote pers, omdat uit de verte, o.a. door artsen in ons land, getracht is andere diagnoses te stellen. We kunnen, alvorens bovengenoemd verslag te volgen, algemeene kritiek leveren op dit psychiatrisch onderzoek in den vreemde. Het blijft een fout, dat geen Nederlandsche psychiater Van der Lubbe heeft onderzocht, vooral daar het hier ging om een menschenleven! Het oordeel moet daardoor minder zuiver worden. De psychiaters kenden geen Nederlandsch, Van der Lubbe sprak slecht Duitsch. Uit het verslag blijkt, dat daaronder het directe contact te lijden had. Een tolf helpt bij het directe psychische contact zoo weinig. Die moet zelf psycholoog zijn, wil hij subtiële stemmingen en zinswendingen verstaan. Vooral bij talen, die op elkaar lijken, maakt men gauwer fouten, ieder, die wel eens Duitsche psychologische werken vertaald heeft, kan dit beamen. Iets anders is, dat Van der Lubbe hoogstwaarschijnlijk geen Nederlandsche psychiater zou hebben toegelaten, immers, hij weigerde ook den steun van een Nederlandschen verdediger.

Volgen we thans de schrijvers « Ueber den Geisteszustand der Reichstagsbrandstifters Marinus van der Lubbe ». In den eersten tijd van het vooronderzoek was hij zeer mededeelzaam, alleen over den brand zelf gaf hij geen inlichtingen.

Eerst later bij de rechtzittingen nam hij die eigenaardige houding aan, die op de wereld den indruk maakte alsof men met een geesteszieke te doen had. Het psychiatrische oordeel is vooral geveld in den tijd, dat er ongedwongen contact met Van der Lubbe was. Hij was dien eersten tijd zelfs vroolijk, welbespraakt, jongensachtig, lacherig, hield erg van tegenspraak, was slagvaardig en bezat een zekeren trots, steeds geneigd om in discussie te treden met zijn onderzoekers. Het eerste onderzoek werd ingesteld, omdat hij een hongerstaking was begonnen. Hij vond het ook heel natuurlijk, dat men nu kwam kijken of hij gek was. Als motief van zijn daad gaf hij vooral op, dat hij een voorbeeld voor anderen wilde zijn, door de daad wilde hij het heele sociale proces versnellen, voor zijn revolutionnaire denkbeelden ging alles in de wereld veel te langzaam.

Aan zijn intellectuele vorming ontbrak nog wel het een en ander, niettegenstaande zijn schrandere antwoorden. Lichamelijk was hij gezond, behalve zijn slechte oogen (door verwonding in zijn werk). De schrijvers noemen niet zijn eenigszins degeneratief uiterlijk, ook hooren we niet hoeverre hier sprake was van epileptische bewustzijns-schommelingen (test van Bourdon-Wiersma); zijn zwerfneigingen en zijn brandstichting zouden eventueel hienuit verklaarbaar kunnen zijn. Uit Van der Lubbe's voorgeschiedenis blijkt heel duidelijk diens woelige, ver-

anderlijke en impulsieve natuur. De gedachte, die in hem opkwam, volvoende hij. Hij liep met fantastische denkbeelden rond, maar was er weinig standvastig in. Hij was kameraadschappelijk en goedhartig.

Tijdens het eerste onderzoek, waarin hij zeer openhartig was, blijkt, dat er van droom- of schemertoestan- den tijdens zijn criminele daad geen sprake was, alle bijzonderheden herinnende hij zich goed. Zelfbewust gaf hij antwoord, weigerde steeds over voorbereiding en mededaderschap inlichtingen te geven. De eerste tijden van zijn verblijf in de gevangenis nam zijn gewicht toe. Later (Juni ongeveer) begon zijn gewicht te verminderen en werd zijn stemming anders. Bij de zitting te Leipzig vertoonde hij dan het bekende beeld, van dof in elkaar gezeten zijn, apatisch, inactief en lusteloos. Herhaalde malen is hij in die periode onderzocht. Hij ging na aansporing weer beter eten. Het contact met de artsen werd iets beter. Hij weigerde om een Nederlandschen arts te ontvangen.

Merkwaardig was de 42ste zittingsdag van het gerechtshof, toen vleunde Marinus op. Het bleek, dat hij de vorige zittingen wel had gevolgd. Hij uitte zijn kritiek op den langzamen gang van «zijn proces». Hij uitte nu ook enkele dingen, die op pathologische belevingen wijzen. Hij beweerde dat men zijn stemmen uit zijn vroeger leven hier volkomen in handen had. Hij verlangde, dat hij met gevangenis of den dood zou worden gestraft. Hij was verwand in zijn gebroken Duitsch Hollandsch. Hij beweerde beu te zijn van de symbolische verklaring van den rijksdagbrand. Hij had het over de stemmen binnen in hem.

Als de schrijvers na hun uitvoerig verhaal tot een conclusie komen, dan noemen ze Van der Lubbe een aangeboren dwarsdrijver, die zeker niet geheel normaal genoemd mag worden. Men mag hem psychopaat noemen, met een mengsel van afwijkende karaktertrekken. Hij was een verwarde en fanatieke fantist, met machtsverlangen en offervaardigheid, gemoedelijkheid en trots. Daarbij had hij een intellect, dat niet geheel opgewassen was tegen zijn hooge geestelijke aspiraties. Dengelijke menschen komen sneller tot eigenaardige bewustzijns-stoornissen, vooral bij lichamelijke ziekte en in de gevangenis (als ze geïsoleerd zijn). Ook laten ze zich snel door vage motieven meeslepen. Steeds staat achter de vreemde houding een intacte persoonlijkheid. Daarom mag men deze menschen niet ontoerekeningsvatbaar noemen.

Tijdens het proces vertoonde Van der Lubbe dus een soort afwijkende trotsreactie, die men in de gevangenis meer waarneemt, een soort onbewuste simulatie, een vlucht. De in ons land geuite diagnose van beginnende schizofrenie, wordt beslist verworpen, daarvoor was, zelfs in die vreemde toestanden, het contact met de buitenwereld te groot. Schrijvers nemen terecht stelling tegen het hypnose sprookje; medisch zou dat onverklaarbaar zijn. Ook van chronisch gebruik van bepaalde narcotica besfond geen enkel psychisch of lichamenlijk symptoom (chr. scopolaminevergiftiging geeft een heel ander beeld dan Van der Lubbe voor de rechtbank gaf).

De schrijvers eindigen hun verslag met te wijzen op de oproerige tendens in het karakter van Van der Lubbe, waardoor hij sociale conflicten in zijn leven moest ontmoeten. Iets ongewoons was steeds van hem te verwachten, maar geestesziek was hij daarom niet.

De heele kwestie draait er nu om of men in Nederland Van der Lubbe een verminderd toerekeningsvatbaren psychopaat zou hebben genoemd. In laatste instantie hangt dit niet af van het psychiatrisch inzicht, maar van de gerechtelijke sfeer, waarin zoo iemand veroordeeld zal worden. Over de psychiatrische diagnose, voor zoover die te stellen was, zal voortaan weinig oneenigheid heerschen. Alleen, wat men als straffende instantie met zoo'n raren kwant moet doen, zal altijd vele monden aan het roeren brengen. Dit heele begrip van toerekeningsvatbaarheid

wisselt met de politieke kleur van de straffende instantie, en zelfs met het persoonlijk karakter van den psychiater (zoo die zich verlokken laat antwoord te geven op juridische vragen). In Nederland, met onze psychopathenwetten, zijn deze vragen eerder in een moeilijker parket geraakt, dan opgelost.

Van Marinus van der Lubbe kan volgens bovengenoemd rapport gezegd worden, dat hij tijdens zijn daad wist wat hij deed en wist dat hij een strafbaar feit beging. Daarom moest hij overgelegd worden aan den strafrechter.

RECHTERLIJK LEVEN

Zijn benoemd :

Tot procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Aarlen, de heer Sohier (A.-J.), procureur generaal bij het Hof van beroep te Elisabethville, ter vervanging van den heer Birk.

Tot hoofdgriffier van de rechtbank van eersten aanleg te Dinant, de heer Noël (G.), oud-politiek gevangene, griffier bij die rechtbank, ter vervanging van den heer Mignon.

Tot pleitbezorger bij het Hof van Beroep te Gent, de heer Du Bois (R.-G.-E.), advocaat te Gent, ter vervanging van wijlen den heer Vanderhaegen.

Is de heer Angenot (A.-L.-J.-M.), vrederechter van het kanton Hoei, belast met de bediening van het kanton Héron.

Is de heer Deprez (J.-L.-B.), vrederechter van het kanton Landen, belast met de bediening van het kanton Hannut.

Is de heer Poncellet (M.-C.-M.), vrederechter van het kanton Marche-en-Famenne belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Durbuy.

Is de heer De Moerloose (M.-A.-S.), griffier van het vrederecht van het kanton Ledeberg, belast met den dienst van het vrederecht van het 3^e kanton Gent.

NOTARIAAT.

Bij koninklijke besluiten van 31 Juli 1934 :

Is aan den heer Stevenart (L.-Ch.-F.), ontslag verleend uit zijn ambt van notaris ter standplaats Ter Hulpden.

Zijn tot notaris benoemd :

Ter standplaats Ter Hulpden, de heer Detournay (R.-A.-J.), doctor in de rechten, notaris te Chimay, plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Chimay, ter vervanging van den heer Stevenart.

Ter standplaats Chimay, de heer Monnoyer (J.-A.-C.) doctor in de rechten, candidaat-notaris, te Elsené, ter vervanging van den heer Detournay.

Ter standplaats Basse-Bodeux, de heer Doyen (L.-C.-L.-J.), candidaat-notaris te Basse-Bodeux, ter vervanging van wijlen den heer Kerstenne.

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

De Vrijt, Nationalestr., 46, Antw. (C. Van Gerwen)...